

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 4. februar 2021
Kontor: Straffuldbydelseskonto-
ret
Sagsbeh: Yousif Fares Nasser Al-
Saif
Sagsnr.: 2021-304-0181
Dok.: 1826543

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT

vedrørende forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2014/41/EU af 3. april 2014 om den europæiske efterforskningskendelse i straffesager for så vidt angår tilpasning til EU-reglerne om beskyttelse af personoplysninger

Sagen er omfattet af retsforbeholdet.

Nyt notat.

KOM (2021) 0021

1. Resumé

Kommissionen fremsatte den 20. januar 2021 et direktivforslag til ændring af direktiv 2014/41/EU af 3. april 2014 om den europæiske efterforskningskendelse i straffesager. Formålet med forslaget er at tilpasse direktiv 2014/41/EU til reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA (retshåndhævelsesdirektivet).

Den ændring, der med direktivforslaget lægges op til, består i, at artikel 20 i direktiv 2014/41/EU – der bl.a. henviser til Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA, som er ophævet og erstattet af retshåndhævelsesdirektivet – udgår. Formålet hermed er at undgå tvivl om, hvorvidt behandling af per-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

sonoplysninger i henhold til direktiv 2014/41/EU er reguleret af retshåndhævelsesdirektivet eller databeskyttelsesforordningen. Der er således tale om en tilpasning af direktivet i forhold til ændringerne i de databeskyttelsesretlige regler.

Det bemærkes, at nærværende forslag og direktiv 2014/41/EU er omfattet af det danske retsforbehold i henhold til artikel 2a i protokol nr. 22, og at det endnu ikke er blevet behandlet i Rådet.

Regeringen er umiddelbart positivt indstillet over for intentionerne bag forslaget.

2. Baggrund

I henhold til artikel 62, stk. 6, i retshåndhævelsesdirektivet skulle Kommissionen inden den 6. maj 2019 gennemgå de EU-retsakter, der blev vedtaget inden dette direktiv, og som regulerer retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger til retshåndhævelsesformål, for at afdække eventuelle behov for at tilpasse reglerne i disse retsakter til retshåndhævelsesdirektivet. Hvis det i den forbindelse viste sig hensigtsmæssigt, skulle Kommissionen efter bestemmelsen fremsætte forslag til ændring af de relevante retsakter, der måtte være nødvendige for at sikre en konsekvent tilgang til beskyttelse af personoplysninger inden for retshåndhævelsesdirektivets anvendelsesområde.

Kommissionen fremlagde resultaterne af gennemgangen af disse EU-retsakter i en meddelelse med titlen ”*Det videre forløb med tilpasning af den tidligere tredje søjle i EU-retten til databeskyttelsesreglerne*” af 24. juni 2020. Denne meddelelse angiver i alt ti retsakter, som skal tilpasses retshåndhævelsesdirektivet, herunder direktiv 2014/41/EU om den europæiske efterforskningskendelse i straffesager. Kommissionen meddelte på den baggrund, at den ville fremsætte forslag om ændring af direktiv 2014/41/EU i sidste kvartal af 2020. Det er således baggrunden for nærværende forslag.

Forslaget er baseret på TEUF artikel 16, stk. 2. I medfør af artikel 2 a, i protokol nr. 22, er Danmark som følge af retsforbeholdet ikke bundet af retsakter med hjemmel i TEUF artikel 16, når disse vedrører medlemsstaternes behandling af personoplysninger under udøvelsen af de aktiviteter, der er omfattet af kapitel 4 eller 5 i afsnit V i tredje del af TEUF.

Direktivforslaget er oversendt til Rådet den 20. januar 2021 i dansk sprogversion og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Forslaget har til formål at tilpasse databeskyttelsesreglerne i direktiv 2014/41/EU til de regler, der er fastsat i retshåndhævelsesdirektivet for at sikre en konsekvent tilgang til beskyttelse af personoplysninger inden for retshåndhævelsesdirektivets anvendelsesområde.

Kommissionen lægger i forslagets artikel 1 op til, at artikel 20 i direktiv 2014/41/EU udgår. Ifølge artikel 20 i det gældende direktiv skal enhver behandling af personoplysninger i medfør af direktivet overholde Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA og principperne i Europarådets konvention til beskyttelse af enkeltpersoner med hensyn til automatisk behandling af personoplysninger (28. januar 1981) og dens tillægsprotokol. Henvisningen til rammeafgørelsen 2008/977/RIA skal i dag som følge af retshåndhævelsesdirektivets artikel 59 opfattes som en henvisning til retshåndhævelsesdirektivet.

Baggrunden for forslagets artikel 1 er, at den gældende artikel 20 i direktiv 2014/41/EU ikke skelner mellem behandling af personoplysninger, der er reguleret af henholdsvis databeskyttelsesforordningen¹ og retshåndhævelsesdirektivet. Behovet for at foreslå en ændring på dette punkt skal ses i lyset af, at direktiv 2014/41/EU – ud over at omfatte straffesager – også finder anvendelse på visse typer ikke-strafferetlige sager. Mens behandlingen af personoplysninger i forhold til straffesager er omfattet af retshåndhævelsesdirektivet, er behandlingen af personoplysninger som led i ikke-strafferetlige sager reguleret af databeskyttelsesforordningen. Den gældende artikel 20 henviser imidlertid ikke til databeskyttelsesforordningen, og således vil der kunne opstå tvivl om, hvorvidt en behandling af personoplysninger er reguleret af databeskyttelsesforordningen eller retshåndhævelsesdirektivet. For at afhjælpe denne usikkerhed samt sikre overensstemmelse med retshåndhævelsesdirektivets anvendelsesområde foreslås det, at artikel 20 i direktiv 2014/41/EU udgår.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse)

Direktivforslagets øvrige bestemmelser indeholder nærmere regler om bl.a. fristen for gennemførelse af direktivet samt ikrafttrædelsesdatoen herfor.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er medlovgiver på forslaget og har endnu ikke fastlagt sin holdning til Kommissionens forslag.

Forslaget vil blive behandlet i Europa-Parlamentets udvalg om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender (LIBE).

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget er inden for rammerne af EU's kompetence, idet kun EU kan vedtage en retsakt om ændring af direktiv 2014/41/EU. Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende ret

Nærværende forslag og direktiv 2014/41/EU, som nærværende forslag har til formål til at ændre, er omfattet af det danske retsforbehold.

Det bemærkes imidlertid, at retshåndhævelsesdirektivet er gennemført i dansk ret med retshåndhævelsesloven², ligesom databeskyttelsesforordningen gælder i Danmark.

7. Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have nogen lovgivningsmæssige konsekvenser, da det fremsatte direktivforslag er omfattet af det danske retsforbehold. Endvidere vurderes forslaget ikke at have økonomiske konsekvenser. Endelig skønnes en vedtagelse af forslaget ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Grund- og nærhedsnotatet har været sendt i høring i Specialudvalget for Politimæssige og Retligt samarbejde.

9. Generelle forventninger til andre landets holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

² Lov nr. 410 af 27. april 2017 om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er umiddelbart positivt indstillet over for intentionerne bag forslaget, navnlig at sikre en konsekvent tilgang til beskyttelse af personoplysninger inden for retshåndhævelsesdirektivets anvendelsesområde.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Direktivforslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.